

2008 er orkanens år

Klimaforsker: Framtiden er usikker

Innbyggerne i Havana på Cuba opplevde orkanen Gustavs herjinger. Nå mener klimaforsker at miljøer som tror på flere og kraftigere orkaner har et godt poeng.

Foto: Scanpix

Astrid Dåstøl

astridda@vl.no

22 310 401

Asiatene trues

sterkere av orkaner enn amerikanerne, ifølge klimaforsker Erik W. Kolstad.

Men dødssyklonene i Asia hører vi lite om.

Mens orkanen Gustav blåser inn over New Orleans, klamrer indere ved grensen til Bangladesh seg til livbåtene etter monsunregnet. Det kan virke som naturkatastrofene står i kø i år.

2008 har så langt vært et år med mange dødelige orkaner, påpeker forsker og meteorolog Erik W. Kolstad ved Bjerknes Centre for Climate Research.

Godt poeng. Forskere vet ennå ikke hvorvidt dette skyldes klimaendringer. Jo varmere luften blir, jo mer fuktighet kan den holde på. Mange forskere mener at varmere vann og luft som følge av global oppvarming fostrer flere orkaner.

– Ennå har ingen gått ut offentlig og sagt at det definitivt blir flere og kraftigere orkaner. Men jeg tror de som mener det blir flere orkaner i fremtiden har et godt poeng, sier Kolstad.

2005 var forrige år verden var i i skikkelig hardt vær med mange orkaner, ifølge Kolstad.

Stillehavet verst. I 2006 ble det også spådd mye vind, uten at spådommen slo til. 2008 har blitt nok et orkanår. Kolstad påpeker at det er mange flere orkaner i Stillehavet enn i Atlanterhavet, men dem får vi ikke høre så mye om.

– Orkanen Gustav er ikke så veldig kraftig. Det er stedet den treffer som er spesielt.

Orkanen Nargis fikk fatale konsekvenser da den rammet Burma i mai i år. Det var den mest ødeleggende sykklonen som har rammet Asia siden 1991.

Asiatene har altså mer å fryk-

te enn amerikanerne. Kolstad trekker fram orkanen Fengshen som traff Filippinene i juni. 598 døde, og rundt 800 omkom i en fergeulykke forårsaket av stormen.

Lite oppmerksomhet.– Om det dør noen hundre i Asia, får det en liten notis i avisen. Rammes en by som New Orleans hardt av en orkan, er det en stor sak, bemerket klimaforskeren.

Forskerne kan ikke vite om verden rammes av flere naturkatastrofer nå enn i tidligere tider.

– Du må ha satelittbilder for å kartlegge orkaner, fordi de ofte befinner seg midt ute på havet. Derfor har vi lite å sammenligne med, forklarer Kolstad.

KATASTROFE-ÅRET 2008

Januar: Kraftige vinterstormer i Kina rammet rundt 100 millioner mennesker.

Februar: En av de sterkeste sykklonene noensinne traff Madagaskar. Mer enn 320.000 mennesker ble berørt, 83 mennesker døde, mens 117 ble meldt savnet.

Mars: 30.000 mennesker måtte evakueres i Angola på grunn av flom.

50.000 mennesker ble rammet av flom i Sri Lanka.

April: Orkanen Neoguri er den sterkeste orkanen som har rammet Kina tidlig på året siden 1949. 120.000 mennesker måtte evakueres fra den sørlige øya Hainan. To mennesker ble drept i skred og 40 fiskere er savnet.

Mai: Orkanen Nargis rammet Burma og ødela store deler av Irrawaddy-deltaet og regionen rundt landets største by Rangoon. 84.500 personer mistet livet.

Rundt 70.000 mennesker mistet livet i jordskjelv i provinsene Sechuan og Yunnan sørvest i Kina.

Juni: Orkanen Fengshen rammer Filippinene. 598 døde i jordskred og flom. En ferge må gi tapt mot bølgen, og tar med seg 817 passasjerer i døden.

August: Orkanen Gustav rammer New Orleans.

Monsunregn har gitt katastrofeplokk i den fattige provinsen Bihar øst i India på grensen til Bangladesh. 1,2 millioner mennesker er blitt hjemløse og 90 er hittil funnet omkommet.

Kilder: NOAA Satellite and Information Service og NTB

«Du må ha satelittbilder for å kartlegge orkaner, fordi de ofte befinner seg midt ute på havet»

Erik W. Kolstad, klimaforsker

Nytt uvær er på gang

■ USA: En ny tropisk storm er i ferd med å danne seg i Atlanterhavet Lavtrykket, som vil få navnet Ike hvis den blir til en storm, befant seg mandag mellom Afrikas kyst og Leewardøyene i Karibia. Uværet bygger seg opp samtidig som orkanen Gustav herjer på kysten av den amerikanske delstaten Louisiana.